

2025/466

6.3.2025

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2025/466**z dnia 5 marca 2025 r.****w sprawie realizacji celów w zakresie napełnienia magazynów gazu w 2025 r.**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1032 z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2017/1938 i (WE) nr 715/2009 w odniesieniu do magazynowania gazu ⁽¹⁾ wprowadzono wiążące minimalne cele w zakresie magazynowania gazu w celu zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i odporności w Unii. Realizacja tych celów odegrała zasadniczą rolę w zapewnieniu dostępności gazu, zwłaszcza w okresach wysokiego zapotrzebowania na gaz oraz zmienności i niepewności rynku, o czym świadczy osiągnięcie przez unijne instalacje magazynowania gazu poziomu napełnienia wynoszącego co najmniej 90 % przed każdą z trzech ostatnich zim. Magazynowanie gazu nadal zapewnia 30 % zimowego zużycia gazu w UE i elastyczność systemowi elektroenergetycznemu.
- (2) Od 2022 r. sytuacja na europejskim rynku gazu znacznie się poprawiła, chociaż nadal występuje narażenie na zmienność cen w szczególności ze względu na wyższy udział LNG w europejskim koszyku energetycznym i zwiększoną konkurencję o globalne dostawy LNG w kontekście geopolitycznym.
- (3) Od listopada 2024 r. na europejskim rynku gazu panuje sytuacja, w której umowy na dostawy gazu latem 2025 r. opiewają na wyższe ceny niż umowy na dostawy gazu w okresie zimowym 2025–2026 (ujemna różnica cen lato–zima), a w związku z tym zachęty handlowe dla przedsiębiorstw gazowych do magazynowania gazu na kolejną zimę są słabsze niż w poprzednich sezonach napełniania.
- (4) Jednocześnie, chociaż od 2022 r. zapotrzebowanie na gaz w Europie spadło o prawie 20 %, oczekuje się, że poziomy magazynowania gazu na koniec sezonu grzewczego 2025 będą niższe niż w ostatnich dwóch latach, ale podobne do średnich poziomów napełnienia sprzed kryzysu ⁽²⁾ i znacznie wyższe niż poziomy z 2022 r. Będzie to wymagało załaczania większych ilości w okresie letnim, aby napełnić magazyny przed zimą 2025/2026 w porównaniu z poprzednimi dwoma sezonami.
- (5) W tym niestabilnym i złożonym środowisku kluczowe znaczenie ma utrzymanie zasadniczej roli instalacji magazynowych gazu w zapewnianiu bezpieczeństwa dostaw poprzez utrzymanie obowiązkowego celu w zakresie napełnienia na dzień 1 listopada. Jednocześnie zapewnienie państwom członkowskim wystarczającej elastyczności w zakresie napełniania magazynów w sezonie letnim w optymalnych warunkach zakupu ograniczy napięcia systemowe i pozwoli uniknąć zakłóceń na rynku w obecnych warunkach rynkowych.
- (6) W tym kontekście równie ważne jest powstrzymanie się od stosowania środków krajowych, które mogą negatywnie wpłynąć na rynek gazu lub zagrozić sytuacji w zakresie bezpieczeństwa energetycznego w innym państwie członkowskim lub w Unii Europejskiej. W przypadku gdy istnieją podmioty upoważnione do wdrażania napełniania magazynów gazu, powinny one dążyć do realizacji ostrożnej strategii handlowej, która ma na celu uniknięcie znaczącego negatywnego wpływu na rynki kasowe i rynki instrumentów pochodnych.
- (7) Obecnie obowiązujące przepisy dotyczące magazynowania gazu, w szczególności art. 6 lit. a) i b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 ⁽³⁾, wygasają w grudniu 2025 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 173 z 30.6.2022, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1032/oj>.

⁽²⁾ Odniesiono się do średnich poziomów napełnienia na koniec okresu zimowego, w którym do ogrzewania wykorzystuje się gaz, na dzień 1 kwietnia w latach 2017–2021.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

- (8) Oznacza to, że należy dążyć do elastyczności w zakresie napełniania magazynów przez cały 2025 r. w istniejących ramach prawnych. Wytyczne dotyczące sposobu określania i stosowania przepisów dotyczących elastyczności w istniejących ramach prawnych mogą pomóc państwom członkowskim w lepszej koordynacji i inteligentnym opracowywaniu ich polityki napełniania magazynów przed zimą 2025/2026.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. Zaleca się, aby państwa członkowskie, opracowując i wdrażając krajowe środki służące wypełnieniu obowiązków w zakresie magazynowania, zapewniły, aby takie środki nie zakłócały wewnętrznego rynku energii ani nie wpływały negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne innych państw członkowskich lub Unii, oraz skonsultowały się w tym celu z Grupą Koordynacyjną ds. Gazu (GKG). Skoordynowane działania mają zasadnicze znaczenie dla utrzymania integralności wspólnego rynku i zapewnienia sprawiedliwego bezpieczeństwa energetycznego w całej Unii.
2. Zaleca się, aby państwa członkowskie dokonały przeglądu wdrażania środków tymczasowych wprowadzonych w celu wsparcia trajektorii napełniania i celu w zakresie napełnienia na dzień 1 listopada, w szczególności ponownie rozważyły ich wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii. Państwom członkowskim zaleca się również, aby przy opracowywaniu takich środków rozważyły ich wpływ na stabilność i prawidłowe funkcjonowanie rynków instrumentów pochodnych. Państwom członkowskim zaleca się sprawdzenie, czy podmioty odpowiedzialne za wdrażanie strategii, jeżeli istnieją, posiadają niezbędną wiedzę fachową w zakresie obrotu na rynkach energii, w tym w zakresie odpowiednich strategii hedgingowych.
3. Zaleca się, aby państwa członkowskie uwzględniały rzeczywiste warunki rynkowe przy podejmowaniu decyzji w sprawie środków dotyczących poziomu napełnienia magazynów przez cały rok. Przy uwzględnianiu odstępstw od trajektorii napełniania i podejmowaniu decyzji w sprawie możliwych kroków w zakresie egzekwowania przepisów Komisja zapewni większą elastyczność, biorąc pod uwagę konkretne zmiany na rynku gazu oraz wpływ, jaki mogą one mieć na osiągnięcie celów w zakresie napełnienia.
4. Zgodnie z art. 6a ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/1938 państwa członkowskie, które dysponują znaczną pojemnością magazynów podziemnych i które byłyby nieproporcjonalnie dotknięte obowiązkiem wypełnienia celu w zakresie napełnienia podziemnych magazynów gazu na swoim terytorium, mogą magazynować ilość odpowiadającą 35 % ich średniego rocznego zużycia w ciągu ostatnich pięciu lat. Ponadto zgodnie z art. 6a ust. 5 rozporządzenia (UE) 2017/1938 państwa członkowskie posiadające znaczną infrastrukturę do magazynowania LNG (powyżej 4 % ich średniego krajowego zużycia gazu w ciągu ostatnich pięciu lat) mogą wliczać magazynowanie LNG do swojego celu w zakresie napełnienia na dzień 1 listopada. Zachęca się państwa członkowskie do korzystania z tej zapewnionej elastyczności.
5. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1938 państwa członkowskie są zobowiązane do wprowadzenia odpowiednich środków, aby osiągnąć cel w zakresie napełnienia na dzień 1 listopada. Komisja przypomina jednak, że art. 6a ust. 8 przewiduje pewną elastyczność w przypadku, gdy państwo członkowskie napotyka problemy techniczne, takie jak ograniczenia dotyczące rurociągów lub problemy z instalacjami zatłaczającymi, umożliwiając państwu członkowskiemu osiągnięcie celu w zakresie napełnienia do dnia 1 grudnia. Komisja może uznać, że konkretne warunki rynkowe prowadzące do wyjątkowo niskich wskaźników zatłaczania są równorzędne z określonymi parametrami technicznymi. Pozostaje to jednak bez uszczerbku dla spoczywającego na danym państwie członkowskim obowiązku przedstawienia rzeczowych i szczegółowych argumentów uzasadniających, dlaczego obowiązkowy cel nie mógł zostać w pełni osiągnięty.

Sporządzono w Brukseli dnia 5 marca 2025 r.

W imieniu Komisji
Dan JØRGENSEN
Członek Komisji